

1. Ilus traditsioon on alustada mängu antiigiküsimusega. Täna alustame hoopis muusikaküsimusega. Kuulete laulmas tuntud eesti humoristi ja ajakirjaniku tütart, kes tegutseb tänapäeval rohkem Los Angeleses. Tema esinejanime puhul ei saa siiski üle ega ümber ka antiikkultuurist. Autofännidest kilvarite hordid saavad loomulikult mõelda ka endistele Belgia luksusautodele. **Kes?**

2. See Inglismaa kuningas valitses aastail 1399–1413 ning pani aluse Plantagenetide dünastia Lancasteri harule. Võimule saamiseks pidi ta vangistama oma lapsepõlve mängukaaslase Richard II, kes veidi hiljem vanglas surnuks näljutati. Ta oli pärast normannide vallutust esimene Inglismaa kuningas, kes kõneles emakeelena inglise keelt. **Kes?**

3. Kuidas nimetatakse neid madalaid kummikuid?

4. Selle inglise näitlejanna läbimurderolliks oli nimitegelase kehastamine 2015. aasta filmis “Tuhkatriinu”. Hiljem on ta mänginud veel filmides “Põgenemise rütm” (“Baby Driver”), “Süngeim tund”, “Mamma Mia! Here We Go Again” ja “Yesterday”. Kui tema nimi ei meenu, siis loodetavasti oskate kirja panna Harry Potteri vanemate eesnimed. **Kes?**

5. See akkadikeelne eepos koostati u 1600 e.m.a ning räägib maailma loomise algaegadest, kui jumalad veel tööd tegid. Tarkusejumal Ea tuleb aga mõttele luua inimesed, kes neid töötegemisel asendaks. Inimkond asubki tööle, kuid sigib kiiresti ja muutub liiga arvukaks. Jumalad saadavad inimkonnale haigused ja nälja, kuid inimesed taastuvad sellest kerge vaevaga. Viimaks saadetakse inimkonda hävitama veeuputus, millest pääsneb üksainus inimene, kelle järgi on nimetatud ka eepos. Kui inimkond ka sellest globaalsest katastroofist taastub, saavutatakse ülerahvastatuse probleemile lihtne ja geniaalne lahendus - inimesed määratakse olema surelikud. **Mis eepos?**

6. Alates 2011. aastast on maailma aasta kergejõustiklase auhinna (*World Athlete of the Year*) pälvinud vaid kaks Euroopa riike esindavat sportlast, neist üks on mees, teine naine. Kui mees sai oma seni ainsa olümpiakulla Londonis, siis naine Rios. **Kes on need kaks sportlast?**

7. Küsime Läti tudengite pealinna. Siin asub Läti Eluteaduste ja -tehnoloogia ülikool (endise nimega Läti Põllumajandusülikool). Linn on tuntud tööstuskeskus, kus spetsialiteediks on suhkrutootmine ja aastani 1998 ka RAF bussid. Linn võitis kahtlast kuulsust 1994. aasta suvel, kui kohalikust vanglast pistis plehku 89 kinnimõistetut. Asub Lielupe kallastel. Siit linnast on pärit eestlastelegi tuntud laulja Renars Kaupers, „Viimse reliikvia” abtiss Elza Radzina, poliitik Einars Repše ja odakuulsus Janis Lūsis. See on Pärnu sõpruslinn – meie rannakuurortis asus sellenimeline pood ja Endla näitlejate ansambel. **Mis linn?**

8. Seda nime kannab nii läbipaistev oranž või punakaspruun mineraal, mis on tsirkooni erim ja mida sageli kasutatakse vääriskivina, kui ka healõhnaline, paljudes värvitoonides sibullill liilialiste sugukonnast. **Mis nimetus?**

$$f = \frac{1.875^2}{2\pi l^2} \sqrt{\frac{EI}{\rho A}}$$

9. Selle eseme leiutas 1711. aastal inglise õukonnamuusik John Shore, kes tegutses trompetisti ja lautomängijana. Esemel valmistamisel on abiks pildil nähtav valem. Kuigi kõige sagedamini kasutatakse seda eset muusikas, leiab see kasutust ka näiteks kellade sees ja meditsiinis. Kolme küsitavat eset on kujutatud ühel tuntud Jaapani firma logol. **Mis ese?**

10. Selle tuntud tippkoka firma „Maitseelamused Grupp” alluvuses on paljud Tartu restoranid ja kohvikud. Olgu nimetatud sealhulgas Werner, Cafe Truffe, Cookbook, Meat Market, Gustav Cafe ning Fabrik. Lisaks juhib ta TV3-s saadet „Suur õhtusöök”. **Kes?**

11. Selle jazz-saksofonisti 1960. aastal ilmunud viies stuudioalbum kannab pealkirja "Giant Steps". Albumi nimilugu peetakse üheks kõigi aegade keerukaimaks jazz-palaks, kuna see on väga kiire tempoga ning loos improviseeritakse kolme helistiku vahel dodekafoonilise akordimustriga varieerides. **Kes on loo autor?**

12. Näete Suurbritannia 50-naelast rahatähte. **Kes on pildil olevad mehed?**

13. Selle firma ametlik Twitteri konto jälgib kokku 11 inimest. Neist kuue eesnimed on Herb ning ülejäänud viis on ansambli Spice Girls liikmed. Sellega vihjatakse firma kuulsaimale tootele, mille maitsestamiseks kasutatakse ülisalajast 11 komponendiga maitseainesegu. Retsepti leiutaja kinnitas kunagi ise, et kaks neist on sool ja pipar ning et ka kõiki ülejäänuid võime leida oma köögiriulilt. **Mis firma?**

14. See linn ilmus esmakordselt siia ilma 1940. aasta detsembris. Linna loomisel olid inspiratsiooniks nii Chicago, Detroit, Pittsburgh kui ka kõiksugu teised suurlinnad. Linna looja leidis linnale nime New Yorgi telefoniraamatust, kus seda nime kandis üks juveliiride asutus, kuid seda oldi varasemalt kasutatud ka 19. sajandi New Yorgi hüüdnimena. **Mis linn?**

15. Vasakpoolsel pildil nähtav daam lahkus meie seast mullu 94-aastasena. Tema kolmetäheline eesnimi kattub vanakreeka skulptori nime kolme esimese tähega, kelle taiese "Atalante Hermes" Vana-Rooma marmorkoopiat näeme parempoolsel pildil. Sama kolme tähega tähistatakse ühe Euroopa riigi suuruselt kolmanda linna lennujaama ning üht asendamatu aminohapet. **Mis on need kolm tähte?**

16. Maailmalõpu kuulutamine on populaarne teema nii usulistest õpetustest, kui ka kliimaaktivistide seas. Teoloogias on ka teadussuund, mis selle teemaga tegeleb. **Kuidas seda nimetatakse?** Selle nimetus tuleneb kreeka keele sõnadest „viimne” ja „õpetus”.

17. Kui saarlane Ott Tänak tuli rallimaailmas tänavu maailmameistriks, siis sellel Saaremaa noormehel on kaks medalit tänavusest Euroopa Meistrivõistluste sarjast. **Kes?**

18. See veisetõug on pärit Šotimaalt ning kõik selle tõu isendid olid algselt mustad. Hiljem on aretatud ka punast värvi ja sarvedeta isendeid. Need veised on kohastunud karmi kliimaga ning saavad hakkama ka lumetormis. Üsna kiiresti sai sellest maailma üks levinumaid lihaveiste tõuge. Sellele aitas kaasa 1878. aastal Pariisi maailmanäitusel saavutatud esikoht. Tänapäeval on see levinuim lihaveise tõug näiteks Argentiinas ja USAs. Otsitav nimi on ka ühe maailmakuulsa telesarjakangelase vähetuntud eesnimi. **Mis tõug?**

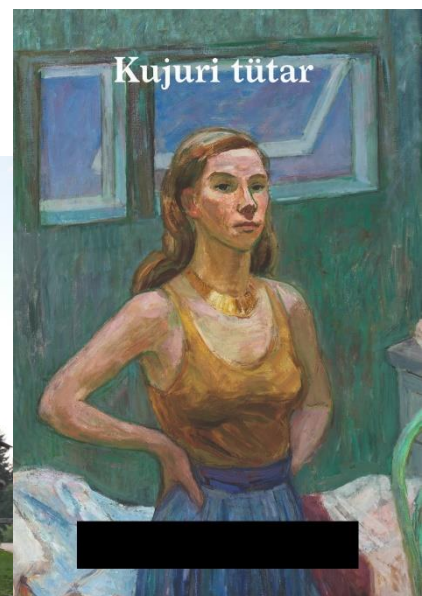
19. 2001. aasta Eesti presidendivalimised otsustati 21. septembril Estonia kontserdisaalis 366 liikmega valimiskogu hääletusel, kus valituks osutus II voorus Arnold Rüütel 186 häälega ja Toomas Savi sai vastaskandidaadina 155 häält. Esimesest voorust pääsesid edasi Rüütel (114) ja Savi (90). Esimeses hääletusvoorus osales veel kaks kandidaati, mõlemad kandsid sama eesnime ja on nüüdseks manalamehed. Esimene suri 3. novembril 2011 Pekingis, teine 11. märtsil 2017. **Kes olid need kaks presidendikandidaati?**

20. Ainus Sargasso meres asuv saarestik koosneb 138 saarest ning neil elab kokku u 71 000 inimest. Kaheks suurimaks majandusvaldkonnaks on kindlustusäri ja turism. See on üks kõrgeima SKP-ga paiku maailmas. Tihti kimbutavad saari ka hooajalised orkaanid. Üle poolte elanikest on mustanahalised. Suurimaks linnaks (kuid mitte halduskeskuseks) on St. George's. **Mis saarestik?**

21. Selle linna nimi võis algsest tähendada “kaevud”. Kuna linnas pole ametlikku rahvaloendust toimunud 1930. aastatest, siis on seda üsna raske hinnata, kuid suure tõenäosusega on tegu miljonilinnaga. See oli esimene Vahemeremänge korraldanud pealinn. Linnas leiab aset eelmisel aastal parima võõrkeelse filmi Oscarile nomineeritud filmi “Capernaum” tegevus. Linn on ühe tuntud joogimängu meile vähemtuntud paralleelnimetus, samuti kannab linnaga sama nime kuuldav USA *indie*-bänd. **Mis pealinn?**

22. Selle jaapani admiral (1848– 1934) tähetund saabus 1905. aasta mai lõpul peetud Tsushima lahingus, kui Jaapani merevägi purustas täielikult Vene laevastiku. Oma väljapaistvate saavutuste eest tituleeriti ta läänemaailmas “idamaade Horatio Nelsoniks”. **Kes?** Kahe punkti saamiseks piisab ka lihtsalt sellest, kui panete kirja ühe 1960. aastal iseseisvunud riigi nime.

23. Tänapäevane elustiili küsimus! See legendaarne 90ndaid kultiveeriv retroasutus asub Võrumaal Rimmi külas. Seal taaselustati filmis „Päevad, mis ajasid segadusse” tüüpilisi Kagu-Eesti osside pidusid aastast 1997. Teed baarini tunneb ilmselt iga Lõuna-Eesti korrakaitaja. Samanimeline pereajakiri ilmus aastatel 1952–1995 Torontos. Eestis on naisenimi populaarsuselt 142. **Mis baar?**

24. Kelle lapsepõlve-jutukogu on pildil? Raamat ilmus esmakordselt 1968. aastal, eesti keeles on see ilmunud 2001. aastal ning pildil on värske 2019. aasta versioon.

25. Kui praegu mängib jäähokiliigas NHL 31 klubi, siis on olnud aeg, kus ojad tiimide mõistes kokku kuivasid. 1942. kuni 1967. aastani mängisid Stanley karika peale vaid 6 frantsiisi. Neli neist oli USA-st (Boston Bruins, Detroit Red Wings, Chicago Black Hawks ja New York Rangers). **Mis olid need kaks Kanada klubi?**

26. „Mulle meeldib kabe, sest erinevalt malest on kõik kabenupud võrdsed,” ütleb Czernobog Shadow Moonile. Käib kabemäng ehk kas Vene maikamees saab Shadow’le vasaraga mööda kuppu virutada või mitte. **Mis seriaalist pärineb nähtav kaader?**

27. Selle taimeperekonna ladinakeelne nimetus *Taraxacum* tuleneb araabiakeelsest sõnast, mis algselt tähistas üht siguriliiki või lihtsalt üht kollaste õitega taime korvõieliste sugukonnast. Kreeka keeles tähendab *taraxis* „süütamist, põletikku”. Mõned väidavad, et sinna perekonda kuulub üle tuhande liigi, millest Eestis leidub umbes 150. Teised eraldavad perekonnas aga vaid 34 liiki ja umbes 2000 alamliiki. Taime kibeda maitse põhjustajaks on taraksatiin. **Milline meil väga levinud taim?**

28. See arv märkis USA-s vahepeal perioodilist needust, sest selle ajavahemiku järel Valgesse Majja valitu suri või tapeti ametioleskuajal. Prantsusmaal ja Portugalis on see arv kõige tähtsam hinne haridussüsteemis, ning seda antakse väga harva. Sellenimeline plaat on nii Lynyrd Skynyrdil kui ka Terminaatoril. See on Egiptuse telefoni suunakood ning Joel Lindpere kandis seda särginumbrit New York Red Bulls. **Mis arv?**

29. Näete pildil Tallinna Ülikooli popkultuurilektorit, kes on üks Eesti juhtivamaid muusikakriitikuid. Sekka teeb ta ka kinos Sõprus filmiloenguid. **Kes?**

30. Trooja sõjani viinud sündmusteahela käivitajaks oli kurikuulus Erise tüliõun, mille pettunud jumalanna oli saatnud pulma, kuhu ta polnud kutset saanud. **Kelle pulmi peeti?** Nende kahe tegelase kuulsaks armuviljaks oli Achilleus.

31. Kuulete ühe 1986. aasta kultusfilmi tunnusmeloodiat, kus kõlab ka filmis enim kasutatav sõna. **Mis film?** Filmi tegevus algab ja lõpeb 1980. aastal Moskvas.

32. See 623-kilomeetrine jõgi algab Kaukasusest ja suubub Kaspia merre. Jõe kaldal on toimunud mitu tähtsat lahingut. 1262. aastal sai esimeses mongolite kodusõjas jõe kallastel Hulagu-khaan lõplikult lüüa Kuldhordi juhi Berke-khaani vägedelt. 1395. aastal võitis Timur jõe kallastel otsustavalt oma rivaali Tohtamõši. Teise maailmasõja ajal oli jõgi kõige kaugem punkt Nõukogude Liidus, kuhu sakslaste väed välja jõudsid. Suurim linn jõe kallastel on Vladikavkaz. **Mis jõgi?**

33. Kokteilisegajate piiblik peetas David A. Embury teoses "The Fine Art of Mixing Drinks" loetleb autor kuus baaskokteili, millest viis on Jack Rose, Manhattan, Martini, Old Fashioned ja Sidecar. Kuues neist koosneb Embury kanoonilise retsepti järgi 8 osast valgest Kuuba rummist, 2 osast laimimahlast ja 1 osast siirupist. Segu tuleb raputada koos suure hulga purustatud jääga ning serveerida külma kokteiliklaasi. **Mis on see legendaarne kokteil, mis sai nime Kuuba rannaküla järgi?**

34. Näete pilti järjekordsest „Ameerika gootika” näpuharjutusest, täpsemalt „American Gothic, Washington D.C.". Esmalt jäigi 1912. aastal Kansases sündinud härra silma kui väga hea vaeste mustanahaliste elu ja töö kajastajana, hiljem oli ta USA edukamaid moefotograafe. Meile on ta tuntud eelkõige filmilavastajana. Tema käe alt tuli esimene tõsisem *blaxplotation*’i suurteos „Shaft”, äramärkimist väärib ka eluloofilm Leadbellyst. Ta oli lisaks ka helilooja ja muusik, alustas teismeeas bordellis klaverimängijana, jõudis kirjutada kontserte, sümfoonia ning ka balleti Martin Luther Kingist. Lisaks juurde et ta oli veel hea kirjanik ja maaliija. **Kes oli see 93-aastaselt surnud multitalent?**

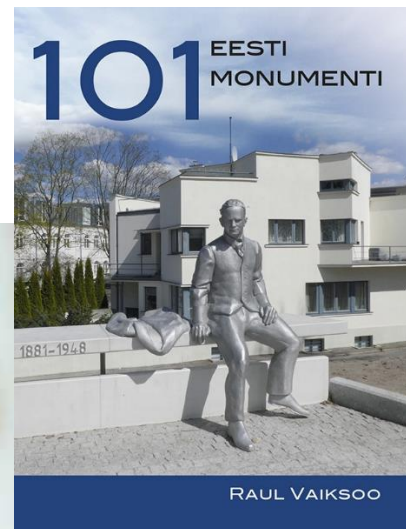

35. Pildil on muusikutele mõeldud vanadekodu Casa di Riposo per Musicisti. Neogooti stiilis hoonesse on maetud asutuse rajaja koos oma abikaasa Cielia Maria Josepha Strepponiga. **Kes?**

36. See saar on Peipsi järve(de) saartest pindalalt suurim 11,6 km²-ga. Ühtlasi on see ka Pihkva järve suurim saar. See asub enam-vähem vastakuti Lüübnitsa ja Audjassaare külaga. 1920–1944 oli Eesti omanduses ja kuulus Kulje valda. **Mis saar?**

37. Aleksandr Alehhin osales maailmameistri tiitlimatšis viiel korral. 1927. aastal võitis ta tiitli José Raul Capablancalt, 1935. aastal kaotas selle Max Euwele, kaks aastat hiljem võitis selle tagasi ning hoidiski seda kuni surmani. **Kes oli Alehhini vastaseks 1929. ja 1934. aastal peetud tiitlimatšides?** Mees tuli kahel korral Nõukogude Liidu meistriks, samuti võitis Saksamaa eest maleolümpial hõbeda.

38. Seda võldaslaste sugukonda kuuluvat kala üritasid siinset küsijat Tartu turult ostma panna kaks sõpra – Janar Ala ja Anti Saar. Miskipärast seda ei müüdnud. See imelise välimusega kala elutseb Põhja-Euroopa külmemates vetes, ka Eesti rannikualadel. Kala pea on suhteliselt suur ja ogaline. Sellele viitab ka tema ladinakeelne liiginimi *scorpius*. 60 cm pikkune kala elab nii liivas kui mudas kuni 450 meetri sügavusel.

39. Nähtaval raamatu “101 Eesti monumenti” kaanel on kujutatud Pärnus asuvat monumenti, mis on pühendatud mehele, kes oli pikaajaline Pärnu linnaarhitekt. Tema üheks tuntumaks teoseks on koostöös Anton Soansiga valminud funktsionalistlik Pärnu rannahotell. Lisaks disainis ta ka II maailmasõjas hävinud Oru lossi interjööri. 1944. aastal põgenes ta Rootsi ning töötas kuni surmani Norrköpingis. **Kes?**

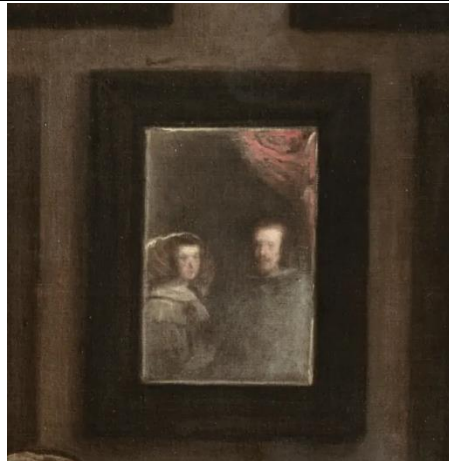
40. See sõna on tulnud inglise keelde ilmselt romade keelest ja on saanud omadussõna „luksuslik” sünonüümiks. Levinud arvamuse järgi oli see algselt hoopis akronüüm, mis oli trükitud 19. sajandi lõpul ja 20. sajandi alguses ühe Briti suurima laevandusettevõtte Indiasse suunduvatele reisilaevade piletitele. Et päike liialt ei kõrvetaks, sai lisatasu eest kajutikoha võõrsile minnes vasakpardal ja koju naastes parempardal. Seda sõnapäritolu ükski teadlane siiski ei kinnita. Sõna on hüüdnimeks nii jalgpalliklubil Peterborough United kui ka Victoria Beckhamil. **Mis sõna?**

41. Sel aastal on vaid üks artist olnud USA Billboardi muusikaedetabeli esikohal kahe erineva looga. Nendeks on tema viienda stuudioalbumi "Thank U, Next" nimilugu ning "7 Rings". Lood tegid ajalugu ka sellega, et debüteerisid mõlemad edetabeli esikohal. **Kes?**

42. See naissotsialist (1803-1844) oli varajane feminist ning väitis, et naiste õiguste areng on otseses seoses tööliklassi õiguste arenguga. Tema peateos "L'Union Ouvrière" (1843) valmis aasta enne tema tüüfuse põhjustatud varajast surma. Seal pani ta viis aastat enne Marxi ja Engelsi "Kommunistlikku manifesti" kirja loosungi "Kõikide maade proletaarlased, ühinege!". Tal on ka mitmeid prominentseid sugulasi, näiteks oli tema onu Peruu viimane asekuningas ning tema lapselaps oli kunstnik Paul Gauguin. **Kes?**

43. Selle pastaroa paralleelnimetuseks on *fettuccine al burro*. See lihtne roog koosnes algselt *fettucine*-tüüpi pastast, mida segati või ja parmesani juustuga. Roog loodi Roomas 20. sajandi esimeses pooles ning on saanud nime kohaliku restoraniomaniku härra di Lelio eesnime järgi. Traditsiooniliselt valmistatakse seda otse kliendi silme all laua kõrval. Aja jooksul on retsepti täiustatud ning tänapäeval on üldlevinud versioon, milles sellele roale lisatakse ka koort ning kanaliha. **Mis pastaroor?**

44. Näete kaadrit 2017. aasta lühimärulifilmist "Gong Shou Dao", milles filmi peakangelane võitleb Donnie Yeni kehastatava tegelaskujuga. Lisaks teevad filmis kaasa veel ka Jet Li, Tony Jaa, Jason Statham ning sumolegend Asashoryu. **Kes tegi aga filmi peakangelast mängides oma filmidebüüdi?**

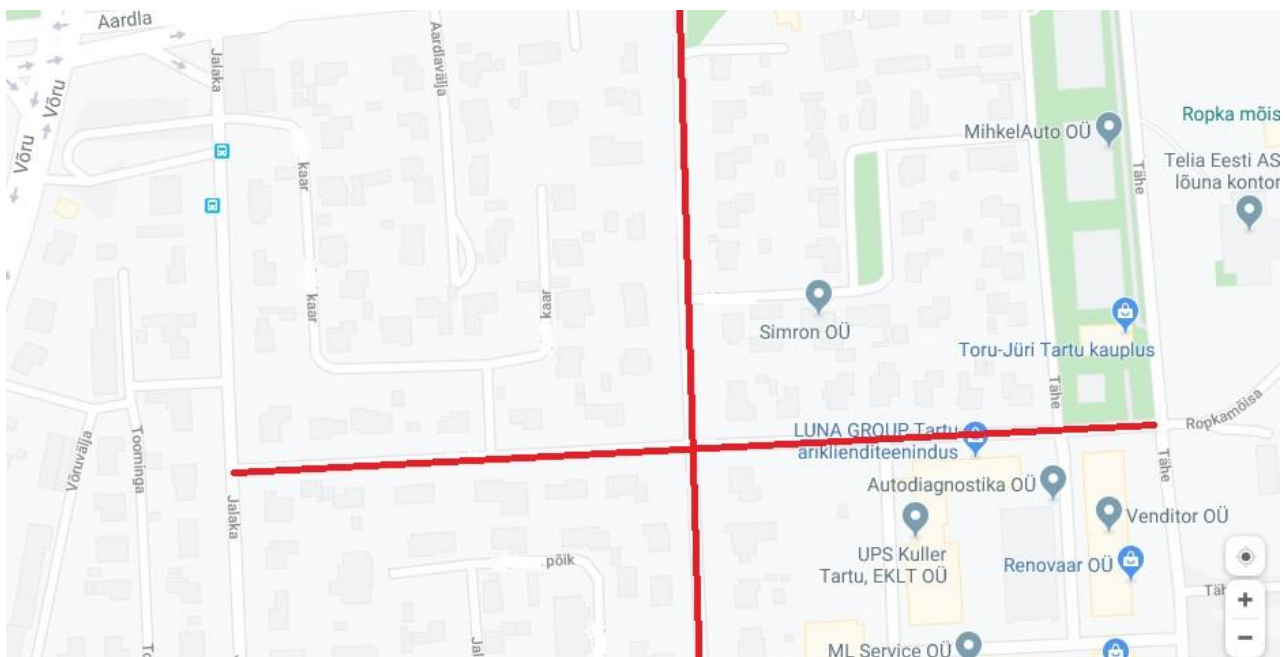
45. Näete fragmenti ühest maailmakuulsast maalist. **Kes on selle maali autor?**

46. Pärast Kataloonia ralli lõppu, kui oli selgeks saanud, et MM-tiitel tuleb Eestisse, kingiti ka rida meeneid. Eesti autospordi šeff Ari Vatanen ulatas Tänakule ja Järveoja uhiuued kellad. Kohe tuli ka šampus ja Martin Järveoja viskas tagaselja kellakarbi maha, et Tänakut vahuveiniga kasta. **Mis kellafirma on ralli-MMi ametlik ajamõõtja?** Firma kandis algselt liignime Firenze, pärast peakorteri viimist Šveitsi Neuchateli liignimi kadus. 1997. aastal asutatud firma teeb ainult mehhanilisi käekelli, mille miinimumhinnaks on 2500 dollarit.

47. Üks korduma kippuv mälumängufakt on see, et Ekvatoriaal-Guinea on ainus riik Aafrikas, kus hispaania keel on ametlikuks riigikeeleks. Tegelikult on Ekvatoriaal-Guineal tervelt kolm ametlikku riigikeelt. **Mis on need ülejäänud kaks riigikeelt?**

48. Nii nimetatakse materiaalse tagatiseta välja antud paber- või virtuaalraha, mida emiteerib riigi keskpank ning mille usaldusväärsus sõltub riigi keskvalitsuse tegevusest. Tavaliselt kasutatakse seda olukorras, kus enam ei jätku väärismetalli kaubaraha valmistamiseks ning kaupade hulk kasvab nii suureks, et enam pole võimalik väärismetallidega tagada esindusraha väärtust. **Mis mõiste?**

49. Need kaks tänavat ristuvad nii Tartus kui ka Tallinnas. Ja mida muud nad saaksidki teha, kui ristuda! Pildil näete ekraanitõmmist Tartu Ropka linnaosa kaardist. Tallinnas asuvad need tänavad Kopli piirkonnas. **Mis on need kaks tänavanime?**

50. See on punase värvitooni varjund, külma purpurja-lillaka tooniga ere sügavroosa värvus. See oli esialgu sünonüüm aniliinvärvaine fuksiini jaoks, mis esmakordselt sünteesiti 1858. aastal. Küsitava nime sai see aasta hiljem Lombardias toimunud lahingu järgi. Eesti keeles kasutatakse seda värvinimetust vaid oskussõnana trükitööstuses ja värviprinterite varustuse kohta. Paljud kunstitarvete tootjad kasutavad selle sünonüümina nimetust "primaarpunane". Just seda värvi on üks maailma kuulsamaid postmarke, mis anti välja Briti Guajaanas 1856. aastal. **Mis värvitoon?**

51. Kuulete laulmas meest, kes enne muusikukarjääri töötas tehases, kus ta valmistas lennukite vetsupottidele prill-laudu. **Kes?**

52. Näete suusklemas ühte kuningliku tüüpi. **Keda?** Ta sündis Inglismaal Sandringhamis, suri aga 87-aastaselt kodumaal.

53. Auhinnatud USA telesarja “Feud” (“Verivaen”) 2017. aastal ekraanidele jõudnud esimene hooaeg räägib kahe rivaalitseva näitlejanna vaenust filmi “What Ever Happened to Baby Jane?” võtetel. Sarjas kehastavad näitlejannasid Jessica Lange ja Susan Sarandon, kel on kahe peale kokku 3 Oscarit ehk täpselt sama palju kui nende kehastatavatelgi. **Kes olid need kaks näitlejannat?**

54. Seda haigust põhjustab niatsiini ehk B₃-vitamiini puudus. Selle tüüpilisteks tunnusteks on villiline ja veritsev nahapõletik päikesele avatud kehapiirkondadel koos hilisema pigmentatsiooniga, keelepõletik, igemete valulikkus, kõhulahtisus, depressioon, väsimus, unetus ja mälukaotus kuni nõrgamõistuslikkuseni. Haigus on levinud arengumaades, kus esineb kroonilist valguvaegust. Selle nimetus pärineb lombardi keelest ja tähendab “astelpõõsa laadset nahka”. **Mis haigus?**

55. See on kurbuse tee, kus Jeesus Kristus vedas oma risti Kolgatale. Praegune 600-meetrine tee pandi Jeruusalemmas paika 18. sajandil. Sama pealkirja kannab ka David Hare'i Broadway näitemäng. **Mis tee?**

56. Sel NBA klubil on olemas küll kolm meistritiitlit (1954 Syracuse Nationalsi, 1967 ja 1983 praeguse nime all), aga kuulsust on võidetud „luuser”-hooaegadega. 1972/73 suudeti saada vaid 9 võitu 82st mängust. See rekord kuulus pikalt nende nimele. Kui kahel viimasel hooajal on oldud tiitlikandidaadid, siis neli hooaega varem võeti 19, 18, 10 ja 28 võitu ning seda küllaltki varjamata, et on tahetud saada häid *draft*-valikuid. **Mis klubi?**

57. Sel sügisel jõudis maailma uudistesse mees nimega Nirmal Purja, kes viis edukalt lõpuni ettevõtmise, mida tunti nime all Project Possible 14/7. Number 7 ettevõtmise nimes tähistab ajaühikut, aga **mida tähistab arv 14?**

58. Vaheosakesteks nimetatakse bosoneid, mis vahendavad fundamentaalseid jõude. Gluonid vahendavad tugevat vastasmõju, W-bosonid ja Z-bosonid nõrka vastasmõju ja veel avastamata gravitonid arvatakse olevat gravitatsiooni vahendajad. **Kuidas nimetatakse aga elektromagnetilist vastasmõju vahendavaid osakesi?** Erinevalt näiteks gluonist see ise oma vahendatava vastastikmõju laengut ei kannu ja on elektriliselt neutraalne. Selle seisumass on 0 ning seetõttu liigub see vaakumis alati valguse kiirusega. Valguse kiiruse universaalne füüsikaline konstant ongi defineeritud küsitava osakese liikumise kiiruse kaudu vaakumis.

59. Eestis on kokku kolm tuletõrjemuuseumi. Tuntuim on ilmselt Tallinnas aadressil Raua 2 asuv Eesti Tuletõrjemuuseum, millel on olemas ka Sakus asuv filiaal. Siiski on olemas kaks pisemat vastava valdkonna muuseumit Järvamaal. Üks on asutatud 1999. aastal ja asub alevis. Teine on Kärevere külas asuv Vanatehnikaklubi Retromuuseum, mida tuntakse pigem kõrval asuva paiga järgi, kus nõukaajal kogus kuulsust Estonia kolhoos. **Mis asulatega on need kaks tuletõrjemuuseumit seotud?**

60. Tema kohta oleks paslik öelda „kolmas katse”. **Kes on pildil?**

61. Kuulete räppimas kahekordset Oscari-võitjast näitlejat, kelle sünnipärane perekonnanimi on Gilmore. Oma eesnime sai ta Vanas Testamendis Jesaja raamatu 8. peatükis mainitud prohveti poja järgi. **Kes?**

62. Endistel Nõukogude Liidu vabariikidel on pärast iseseisvumist olnud mitmeid pikaajalisi riigipäid. **Kes on aga hetkel neist kõige kauem võimul olnud?** Õige riigi nimetamise eest saab 1 punkti.

63. Näete Rene Iche õõvastavat skulptuuri aastast 1937. Modelliks oli kunstniku kuueaastane tütar Helene. Skulptor keeldus seda oma eluajal näitustele laskmast, kuna see oli nii vägivaldse olemusega. **Mis nime see kannab?** Skulptuurile nime andnud sündmus toimus 26. aprillil 1937 kella 16.30-19.30 paiku. Selle nimekaimu saab näiteks imetleda Madriidis Museo Reina Sofias.

64. Näete sahisevat traktoriheli tegevast jalgratast. Selle rattad on 97 mm suured ja 55 mm laiad. Madal surve maapinnale võimaldab sõita muidu rasketes kohtades, näiteks liival, lumel ja libedal mudal. Peavoolule tehtavad mudeleid valmistatakse aastast 2005. Rahva seas on populaarseim Mongooose'i kaubamärk. **Kuidas neid rattaid nimetatakse?**

65. Selle autotootja masinaid müüakse Euroopas Itaalias, Hispaanias, Poolas, Rumeenias ja Türgis. Kodumaal edestavad teda müügi poolest ainult Suzuki ja Hyundai. Automaailmas tavaks saanud suurte ühinemiste ja allaneelamiste tõttu on selle autofirma omandis nüüd Daewoo (aastast 2004), Hispano (aastast 2009) ja Jaguar Land Rover (aastast 2008). Firma on nime saanud oma asutaja järgi, keda on tituleeritud ka riigi tööstuse isaks. **Mis autofirma?**

66. Sellesse pillile, mida enamik meist ilmselt ka kunagi mängida on saanud, sarnanevad sellised rahvapillid nagu buben (Ukrainas), daf (Araabiamaades), pandeiro (Brasiilias), doira (Pärsias), kanjira (Lõuna-Indias), tar (Türgis), tabret ja rabana. **Mis pill?**

67. Selle sportliku treeningprogrammi töötas 2000. aastal välja ameeriklane Greg Glassman ning algselt kasutati seda sõjaväelaste ja politseinike üldfüüsilise vormi tõstmiseks. Selles kombineeritakse kõrge intensiivsusega intervalltreeningut, klassikalist tõstmist, jõutõstmist, võimlemist, rammumeeste harjutusi ja palju muudki. Iga treening on erinev ning sisaldab alati ka võistlusmomenti, mistõttu saab seda pidada ka spordialaks. Vahel tuleb läbida mõni rada võimalikult kiiresti, vahel teha aga teatud ajavahemiku jooksul nii palju harjutuste seeriaid kui võimalik. **Mis treeningprogramm?**

68. Näete pildil 2001. aastal ilmunud Eesti postmarki, millel on kujutatud toonast aasta lindu. Lind kuulub tülllaste sugukonda, on u 30 cm pikkune, peamiselt must-valge sulestikuga ning üheks silmahakkavamaks tunnuseks on peas olev suletutt. Oma agressiivse käitumise tõttu on lindu nimetatud ka vaenulinnuks ja hirmutajaks. Patt oleks jätta mainimata, et üks linu vanarahva seas levinud nimeks oli ka tillvitt. **Mis lind?**

69. See värvikas 32-aastane advokaat on võtnud südameasjaks rämekommentaatorite väljajuurimise. Ta on edukalt kaitsnud sel teemal Marika Korolevi. Praegu seisab ta näiteks Brigitte Susanne Hundi eest. Tema klientide seas on ka Marti Kuusik ja Eesti 200 liikmed Florian Hartleb ja Teele Holmberg. **Kes?**

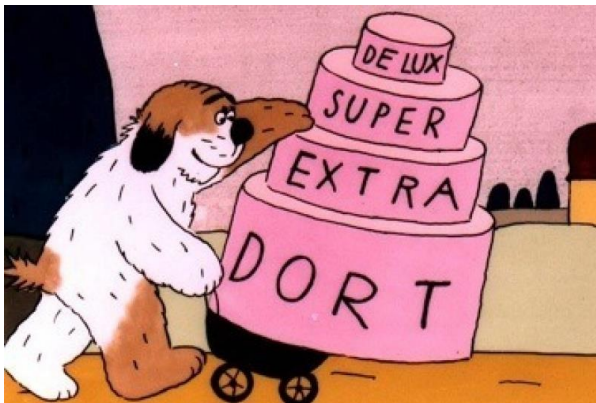
70. Gdanski staadion ehk Stadion Energa Gdansk korraldab selle hooaja lõpus meeste jalgpalli Euroopa Liiga finaalmängu. Staadionile saabuvaid vutihuvilisi on juba 2012. aastast ette hoiatatud, kui nad kannavad staadionile tulles just seda söödavat asja, siis see konfiskeeritakse. **Mis on see maailma staadionitel palju probleeme tekitanud toit?** Gdanski staadion on üks väheseid maailmas, kus see on ära keelatud.

71. Kuulete katkendit 1995. aastast pärit muusikapalast, mida on korduvalt valitud tantsumuusika ajaloo ikoonilisemate hulka. Seda esitava kollektiivi liikmeteks on Maxi Jazz, Sister Bliss ja Rollo. **Mis kollektiiv?**

72. 1987. aasta 20. detsembril sõitis parvlaev Doña Paz Tablase väinas otsa naftatankerile MT Vector. Tekkinud tulekahjus ja mõlema laeva uppumise tagajärjel hukkus 4386 inimest ning see on 20. sajandi ohvriterohkeim rahuaegne laevaõnnetus. **Mis riigis see aset leidis?**

73. 1920. aastatel palkas American Tobacco Company legendaarse “suunamudija” Edward Bernaysi, et see varem põlu all olnud naiste suitsetamist populariseeriks. Bernays tabas kullasoont, kui hakkas sigarette propageerima kui “vabaduse tõrvikuid”. Tema promotud suitsumargi pakk oli “metsaroheline”, mistõttu võttis ta ühendust moe- ja sisedisaineritega ning sisendas neile, et roheline on kõige kuumem moevärv. Umbes 1934. aasta paika saabuski rohelise värvi kõrgaeg, mil pea kõigil ballidel, kunstinäitustel ja vaateakendel võis näha rohelist. **Mis suitsumargist sai esimene populaarne sigaret USA naiste seas?** Tänapäeval on metsaroheline värv pakkidel asendunud valgega.

74. Kes on see pildil olev ablas tšehh?

75. Selle varajase rooma mütoloogia jumala nimi tähendab sabiini keeles „odakandjat”. Hiljem sai tema nimest jumal Januse epiteet. Arvatakse, et algselt oli tegu sabiinide sõjajumalaga, samuti on teda seostatud Romulusega. Tema austamispäev 17. veebruaril langes kokku Romuluse surmakuupäevaga. Ta oli algselt Marsi ja Jupiteri kõrval üks kolmest tähtsaimast Vana-Roomas austatud jumalast, kuid vajus ajapikku unustusse. Siiski on tema auks nimetatud üks Rooma seitsmest künkast, millelt tänapäeval võib leida Itaalia presidendipalee. **Mis jumal?**

76. Selle 7 miljoni elanikuga USA osariigi nime päritolu kohta on kaks teooriat. Ühe kohaselt pärineb see kohalike indiaanlaste kõneldavast o’odhami keelest ja tähendab „väikest allikat”. Teine teooria väidab, et kuna toona elas piirkonnas palju baski päritolu lambakarjuseid, pärineb see nimi hoopis baski keelest ja tähendab „head tammepuud”. Laialt on levinud ka valearusaam, et osariigi nimi tuleb hispaania keelest ja tähendab „kuiva ala”. **Mis osariik?**

77. Tema isa Einer esindas oma kodumaad 1924. aastal olümpiamängudel tennisel. Torben ise on tennisel pikaealisuse näide, osaledes Suure slämmi turniiridel üksikmängus aastatel 1948–1974, jõudes kõige rohkem neljandasse ringi. Paarismängus jõudis ta 1959.aastal Wimbledonis poolfinaali. Profitennisistiks sai ta alles 40-aastasena 1969. aastal. Torben osales Davise karikamängudes ligemale 100 korral. Mitmekülgse meheena on ta üle poole sajandi tegelenud džässiga, olnud kunstnik ja filmitegija. Siiski tunneme teda eelkõige maailmakuulsa poja isana, kes on Eestis käinud mitmel korral, näiteks viimati tõi teda tööreis Tartusse. **Kes on see Torbeni kuulus poeg?**

78. Seda mitmeaastast rohttaime kasvatatakse Eestis peamiselt ilutaimena ning on levinud ka lilleseades. Taime noored võrsed kõlbavad süüa ning ülejäänud maailmas kasvatataksegi seda peamiselt just söögitaimeks. Taimel on väikesed punased marjad, õied on kellukakujulised, rohekasvalged kuni kollakad. Vana-Kreekas oli taim üks Aphrodite tunnuseid, mistõttu pärjati sellega vastabiellunuid ja ehiti pulmaloože. **Mis taim?**

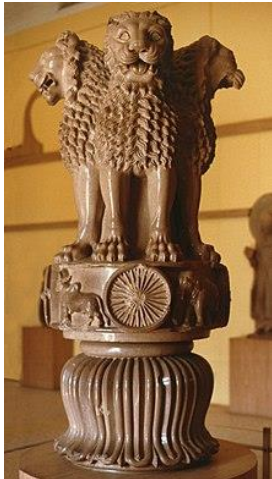

79. Nirmal Purja pole ainus sel sügisel alpinismiajalugu teinud inimene. 26. septembril sai Eesti oma esimese naistippalpinisti, kes on jõudnud vähemalt 8000-meetrise mäe tippu. Selleks tipuks oli 8136-meetrine Manaslu. 51-aastane kolme lapse ema toodab ka mägedevallutamistest filme. ETV ekraanil on olnud näiteks sari „Teel Leninile”. **Kes?**

80. Neli maailma kõrgeimat taolist rajatist asuvad hetkel Las Vegases (167,6 m), Singapuris (165 m), Nanchangis (160 m) ja Londonis (135 m). Veel 1990. aastatel asusid neli kõrgeimat taolist rajatist Jaapanis. Järgmisel aastal loodetakse valmis saada 210-meetrine Ain Dubai, mis kõrgeima omataolise rajatise tiitli konkurentsilt endale võtaks. **Mis rajatised?**

81. Kuulete ühe Kesk-Eesti linna vägevast kollektiivi, *desert-rock*'i head näidet. Kui bändi nime leedupäraselt hääldada, siis saaksime Leedu 209 km pikkuse jõe ja Kedaniai korvpallimeeskonna nime. **Mis bänd?**

82. Selle päriselt elanud isiku järgi on nimetatud nii India lipu keskel olev ratas ehk *chakra* kui ka Varanasi eeslinnast Sarnathist pärit lõvikapiteel, mida kasutatakse riigiembleemina ning mida on näiteks kujutatud ka kõigil India ruupiatel. **Kes?**

83. Selle terminiga tähistatakse tunnelilaadseid lehtlaid, kus sammastele toetuval või kaarsõrestikul kasvavad vään- või ronitaimed moodustavad kaetud käigu. Lisaks kasutatakse sama terminit ka rödu haljasseinte, lihtsalt taimedega kaetud eralduvate seinte või seinäärsete toestike puhul. **Mis termin?**

84. Kui Martin Scorsese lavastab filmi, kus peaosas on Robert De Niro, siis on üldjuhul kohal ka küsitav mees. Ta on teinud meeldejäävaid rolle Scorsese filmides „Raging Bull“, „Goodfellas“ ja „Casino“. Eelmise sajandi lõpus teatas ta, et loobub näitlemisest ja keskendub muusikukarjäärile. Vahepeal tegi ta küll paar pisirolli, kuid suurem naasmine ekraanile toimus äsja ekraanile jõudnud filmis „The Irishman“ (loomulikult Scorsese ja De Niroga). **Kes on see Oscari-võitja?**

85. See linn on olnud oluline ingeri asula ning on Leningradi oblasti suurim linn 98 000 elanikuga. See asub Peterburi piirist 8 kilomeetri kaugusel. Peale kohaliku palee on oluliseks vaatamisväärsuseks Prioratski loss. 1923. aastal sai linn nimeks Trotski, kuid 1929. aastal sattus nime andnud mees põlu alla ja linna nimi muudeti Krasnogvardeiskiks. Saksa okupatsiooni ajal kandis see 18. armee juhataja järgi nime Lindemannstadt. 1944. aastal andsid Nõukogude võimud originaalnime tagasi. Linnas on sündinud Heinz Valk ja maletaja Mihhail Tšigorin. **Mis linn?**

86. Näete Robert Gibbi maali, mille tegevus leidis aset 25. oktoobril 1854. Tänapäeval võib seda imetleda Edinburghis Riiklikus Sõjamuuseumis. **Mis on maali pealkiri?** Sama pealkirja kannavad ka näiteks 1964. ja 1998. aasta filmid. Neist viimane oli nomineeritud 7 Oscarile.

87. Umbes aasta tagasi täitus sel jalgpallivärvavahil oma koduklubi eest 100. *clean sheet* mäng ehk mäng, milles ta hoidis oma värava puutumatuna. Veelgi muljetavaldavam oli aga see, et saavutuseni jõudis ta kõigest 178. mängus klubi eest. Oma koduliiga parimale väravavahile omistatava Ricardo Zamora karika on ta võitnud viimasel neljal hooajal järjest. Küsitav on nomineeritud ka paari päeva pärast väljajagatavale Lev Jašini karikale. Kümne nominendi seas on ka üks tema kaasmaalane. **Kes?**

88. Kui jätame kõrvale kahtlase staatusega Y-tähe ning sellega koos ütriumi ja üterbiumi, siis **mis on kaks ainsat keemilist elementi, mille eestikeelne nimi algab vokaaliga, keemiline sümbol aga mittevokaaliga?**

89. Alates 2016. aastast tuleb perearstidel mõõta autojuhile tervisetõendi andmisel ka tema kaela ümbermõõtu. Kui see on liiga suur (meestel üle 43 cm ja naistel 40 cm), siis tuleb enne tervisetõendi saamist läbida vastava eriarsti konsultatsioon. **Millisele autojuhtimisele potentsiaalselt ohtlikule sündroomile võib viidata liiga jäme kaelamõõt?**

90. See poliitiline liikumine seisab rahvusvahelise informatsioonivabaduse ja liberaalsete kodanikuõiguste eest. Euroopa parlamenti on jõutud Rootsist (2009 2 kohta), Saksamaalt (1 koht 2019) ja Tšehhist (3 kohta 2019). Tšehhis ollakse parlamenti pääsemisel ka kõige edukamad – 2017 saadi kohalikel parlamendivalimistel 22 kohta 200st. Islandil sai liikumine kümme kohta (2016). Eestis loodi MTÜ 2009. aastal. 2016. aastal toetas partei presidendivalimistel Kaur Kenderit. Tänavustel Riigikogu valimistel osalesid Märt Pöder ja Raul Kübarsepp roheliste ridades, sest partei pole saanud veel erakondliku staatust. **Mis partei?**

91. Kelle (1835–1916) kiiretempolist polkat „Bahn frei” kuulete?

92. Sellenimelises USA New Hampshire'i osariigi linnas sõlmiti 1905. aastal Vene-Jaapani sõja lõpetav leping. Sõja lõpetamise läbirääkijana pälvis tollane USA president Theodore Roosevelt ka 1906. aastal Nobeli rahupreemia. Ei tea, kas see oli määrav, et eestlasest õigusteaduse doktor Friedrich Martens oli Vene delegatsioonis, aga linn on tänapäeval Pärnu sõpruslinn. Suurbritannia samanimeline linn asub peamiselt Portsea nimelisel saarel, olles ainuke riigi saarlinn. Seda linna loetakse tööstusrevolutsiooni sünnikohaks. Sealt on pärit kirjanik Charles Dickens ja kunagine peaminister James Callaghan. **Mis samanimelistest linnadest on jutt?**

93. See moefirma rajati 1967. aastal Milanos ning tutvustas esimesena Itaalia moemekas *Swinging London*'i stiili ning Ameerika stiilis T-särke ja teksaseid. Kümnend hiljem sai firma kuulsaks New Yorgis. Sealne firma pood muutus prominentide seas nii populaarseks, et seda tituleeriti „keskpäevaseks Studio 54ks“. Firma töi turule venivad teksad, samuti aitas populariseerida kamuflaaži- ja leopardinahamustreid. Kehv majandamine viis firma allakäiguni 1989. aastal. Firma rajaja ja sellele nime andja suri 2015. aastal. Näete ka firma osaliselt kinnikaetud logo. **Mis firma?**

94. Selle ühe-aastase taime vilju tarvitatakse väga noortena, 5-8 päeva vanustena, mis kaaluvad 100-500 grammi. Hiljem muutuvad nad seest tühjaks ja puituvad. **Mis köögiviljast on jutt?**

95. Milline G7 liikmesriikide pealinnadest on ekvaatorile lähim?

96. See endine Austraalia meestennisist võitis kahel korral Davise karika (1999, 2003) ning jõudis kahel korral üksikmängu Suure Slämmi turniiri finaali (1998 US Open, 2003 Wimbledon), kuid jäi neis alla Pat Rafterile ja Roger Federerile. Tema laeks maailma edetabelis jäi 8. koht. 2004. aastal oli mehele katastroofiline ning samal ajal jõudis ta meediasse ka sellega, et pettis oma lauljatarist kallimat Delta Goodremi seltskonnatähe Paris Hiltoniga. Mängijakarjäär pärast seda enam ei taastunudki, küll aga sai mees kätt proovida modellina ja osaleda USA tõsielusarjas “Age of Love”. **Kes?**

97. Järgmisel aastal loodetakse avada Berliinis Muuseumisaarel taas ülesehitatud Berliini palees uus muuseum, millesse koondatakse seniste Berliini Etnoloogiamuuseumi ja Aasia kunstimuuseumi kollektsioonid. See suurejooneline muuseum kannab nime *** Forum, kus tärnide asemele käib kahe tuntud venna, Friedrich Wilhelm Heinrich Alexanderi ja Friedrich Wilhelm Christian Karl Ferdinandi perekonnanimi. **Mis nimi?**

98. Küsitava lastekirjaniku tähtteos ilmus 1900 aastal. Seda on ka korduvalt filmiks tehtud, neist kuulsaim pärineb 1939. aastast. Eesti keelde on selle tõlkinud nii Ann Parts (1983) kui Peedu Haaslava (1998). Kokku üllitas ta selles maailmas aset leidva tegevustikuga raamatuid paarikümne aasta jooksul kokku 14. Kuigi ta polnud klassikaline ulmekirjanik, nägi ta siiski ette näiteks televisiooni, virtuaalse reaalsuse, sülearvuti, traadita telefoni jms. **Kes?**

99. Oh ei! Korraks juba tundus, et pääseb täna ilma eesti teatri küsimuseta... Kaks meest, kuid sama nimi. Palume märkida nii ees- kui ka perenimi. **Kes?**

100. 30. novembril keskendus vanarahvas ilmastiku ja tulevase ennustamisele. Lõuna-Eestis on levinud ütlus: „Mart matab, Kadri katab, ... (h)arutab”, põhja-eestlased on pisut vulgaarsemad: „Kadri kuseb, paneb pulga ette”. Tulevase ennustamisel tasub sel päeval voodisse külvata kaeru või otri. Rõuges käidi peale mardi- ja kadrisantimise ka sel päeval santimas. **Mis päev on 30. november eesti rahvakalendris?**